

EUROPEAN COALITION FOR JUST AND EFFECTIVE DRUG POLICIES (ENCOD)

NR. 11. NOVEMBER 2005

ENCODin tiedote huumausainepolitiikasta Euroopassa

Riskien hallinta

Euroopan Unionin huumausaineseuranta elimen (European Monitoring Center for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) <http://www.emcdda.eu.int> laskelmien mukaan Euroopassa käytetään vuosittain 6,5 miljardia euroa huumausaineiden käyttökiellon ylläpitämiseen (arvio veroista jotka käytetään poliisitoimeen, oikeusistuimiin, tullilaitoksiin ja vankiloiden ylläpitämiseen). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jokainen 460 miljoonasta EU:n kansalaisesta joutuu maksamaan 14 euroa joka vuosi rahoittaakseen sodan huumeita vastaan. Tämän pakollisen "huumesotaveron" olemassaolosta ei juurikaan puhuta mediassa tai parlamenteissa. Jos asian tilaa kritisoidaan kuten esimerkiksi Euroopan Parlamentin joulukuun raportissa 2004, jossa haluttiin lopettaa sota huumausaineita vastaan, poliittinen valta ja media eivät olleet tietävinään asiasta.

Ainoa oikeutus, joka tämän politiikan jatkamiselle koskaan on annettu on pelon käyttäminen valistuksen menetelmänä. Tämä näkyy parhaiten siinä, että huumausaineiden kieltoa perustellaan sillä että huumausaineiden laittomana pitäminen ehkäisisi lasten ja nuorten huumausaineiden käyttöä. Tätä argumenttia heikentää se, ettei ole todisteita siitä, että huumausaineiden kieltäminen olisi pitänyt huumausaineiden kysyntää alhaisena. Samaa logiikkaa seuraten ei olisi mitään oikeutusta pitää tupakkaa tai alkoholia laillisena.

Huumausaineiden pelkääminen on oma, yksityinen asia eikä sen pitäisi olla laillisuuden tai laittomuuden peruste. Ja ainakin 35 miljoona aikuista EU:n kansalaista on selvittänyt suhteensa pelkoon ja on käyttänyt ainakin yhtä laitonta päihdettä (useimmiten kannabista). Luultavasti huomattavasti suurempi osa EU:n kansalaisista ei koe oloansa uhatuksi vaikka lähistöllä olisi useampiakin tajuntaa laajentavia aineita. Useimmat ihmiset pystyvät ymmärtämään riskin olemassaolon. Jokainen joka on tutustunut päihdeiden käyttöön tietää, että niiden käyttöön liittyy riskejä. Niitä ei pidä aliarvioida mutta pelon lietsominen ei kuitenkaan ole paras tapa osoittaa niiden vaaroja. Itse asiassa huumausaineista kärkehtäminen on yksi olennainen huumausaineisiin liittyvä haitta, luonnollisesti käytöstä aiheutuvien terveyshaittojen lisäksi.

Kun viranomaiset lietsovat pelkoa huumausaineita kohtaan, niin he samalla hankaloittavat ihmisten kykyä hallita riskejä itsensä, vertaistensa, ystäviensä, sukulaisten ja terveydenhuollon ihmisten kanssa. Ja mikä on hyvin huolestuttavaa, kieltolakiajattelu edesauttaa viranomaisten sotkeutumista ihmisten välisiin suhteisiin, esimerkiksi vanhempien ja lapsien.

13. ja 14. lokakuuta Pompidou ryhmä (Euroopan neuvoston huumausaineista neuvoa antava ryhmä) keskusteli mahdollisuudesta aloittaa pakolliset virtsasta tehtävät huumausainetestit Euroopan kouluissa. Käytännössä jokaisen Euroopan maan hallituksen delegaatio keskusteli ehdotuksen eettisistä ulottuvuuksista. Myös ENCOD kutsuttiin kertomaan näkemyksiään kansalaisyhteiskunnan perspektiivistä.

Virtsatestit ovat kyseenalainen tapa ehkäistä nuoria ihmisiä käyttämästä huumausaineita eikä ainoastaan siksi että testaus itsessään sisältää monia teknisiä ongelmia. Testaus voi jopa pahentaa tilannetta levittämällä pelkoa ja epäluottamusta nuorten ja aikuisten välille. Testeille on olemassa vaihtoehtoja, jotka eivät perustu pelkoon: koulutus, keskustelu, neuvonta, kouluajan ulkopuoliset aktiviteetit ja muut menetelmät, joilla rakennetaan luottamusta aikuisten ja nuorten välillä. Nuoret oppivat hallitsemaan riskejä ja toimimaan vastuullisesti vain jos he kokevat luottamusta ja kunnioitusta aikuisia kohtaan.

Onneksi useimmat delegaatiot Pompidou ryhmän kokouksessa jakoivat tämän mielipiteen ja onkin todennäköistä, että Euroopan neuvosto suosittelee ettei pakollisia virtsatestejä oteta käyttöön. Tarvitaan kuitenkin huomattavasti enemmän painetta, jotta vastaavanlaisten aloitteiden torjuminen olisi mahdollista muissa kieltolakiajatteluun pohjautuvilta aloitteilta.

ENCOD jatkaa Euroopan parlamentin jäsenten motivointia jotta saataisiin jatkoa viime vuonna hyväksytylle historialliselle Catania-raportille, Tämä Euroopan parlamentin italialainen jäsen Giusto Catania, jonka mukaan Catania-raportti nimettiin on vaatinut, että Euroopan Neuvosto (korkein auktoriteetti EU:ssa) antaisi selkeän poliittisen signaalin sille, että se ei hyväksy kanadalaisen kannabisaktivisti Marc Emeryn (<http://www.cannabisculture.com>) USA:n vaatimaa karkoitusta Kanadasta USA:han. Se merkitsisi Marc Emerylle 10:stä vuodesta aina elinkautista tuomiota. Catania on pyytänyt Euroopan Neuvostoa ilmaisemaan huolensa USA:lle sen toimista ihmisoikeus- ja mielipiteenvapauskysymyksissä

Euroopan parlamentin kokouksessa 4. Lokakuuta vahvistettiin, että ENCOD aikoo, yhdessä 8 henkisen komitean (4 eri poliittisesta ryhmittästä) järjestää laajan keskustelun huumausaineista kansalaisyhteiskunnassa keväällä 2006. Niin pian kuin ENCODin talous antaa myöten aloitetaan laatia konkreettisia suunnitelmia tapahtuman järjestämiseksi. Tapahtuma on tärkeä tilaisuus jakaa tietoa vastuullisesta riskien hallinnasta ikuisen huumausaineilla pelottelun sijasta

Näiden toimien lisäksi ENCODilla oli esittely- ja informaatiopiste ENCODista ja siitä kertovista filmeistä Barcelonan Highlife markkinoilla sekä Lontoon Hampumarkkinoilla. Molemmista tapahtumissa kävi selväksi että vaihtoehtoista päihdepolitiikkaa on jo olemassa. Taloudellista toimintaa on luotu nykyisen politiikan harmaalla alueella. Päinvastoin kuin taloudellinen sektori, poliittinen sektori on tuskin hengissä. Varmistaaksemme ENCODin olemassaolo myös vuonna 2006, olemme riippuvaisia kansalaisten lahjoituksista, jotka haluavat sijoittaa liikkeeseen. Joka haluaa lopettaa järjettömän "huumesotaveron".

Joep Oomen (Eliot Ross Atbertin avulla)